

+REFERAT

Tema for møte: Plandataforum

Dato: 14. januar 2022, kl. 9:00 – 12:00, på Teams
Til stede: Rose Byrkjeland, Direktoratet for byggkvalitet (DiBK)
Olaug H. Nesheim, Direktoratet for byggkvalitet (DiBK)
Hilde Johansen Bakken, KMD
Bjørge Stavik, Kartverket (leder) (delvis)
Mona Høiås Sæther, Storkommunene, (Trondheim kommune)
Marit Killingrød Bjørke, Bane NOR
Mari Magnus, Statsbygg
Kristin Eriksen, Hamar kommune
Frøde Hansen, Fylkeskommunene, (Hedmark og Oppland)
Heidi Liv Tomren, KS
Oddmund Arntsberg, Energi Norge (Elvia)
Espen Gudevang, Statsforvalteren (Innlandet)
Søren Elkjær Kristensen, NVE
Eirik Heddeland Martens, Kristiansand kommune
Roger Bakkestuen, Statens vegvesen (SVV)
Jon Anders Bordal, Kartverket (KV)
Line Langkaas, Kartverket (sekretær)
Iren Andersen, Kartverket (regional representant)
Jostein Amlien, Kartverket
Andreas Røstad, Kartverket (gjest sak Fiks-geosynk)
Mats Taraldsvik, Norkart (gjest sak Fiks-geosynk)
Lars Eggan, Norconsult (gjest sak Fiks-geosynk)
Jarle Pedersen, Geodata (gjest sak Fiks-geosynk)
Stig Thorseth, Trondheim kommune (gjest sak Fiks-geosynk)

Referent: Line Langkaas, Kartverket
Kopi til: Per Vallner, Statsforvalteren
Alf-Ove Lindås, Telenor

Forkortelser:

ND - Norge digitalt
NAP - Norge digitalt arealplanløsning
PBL - Plan- og bygningsloven
PTU - Plan- og temadatautvalg i fylke, del av NDs regionalapparat

Vedlegg:

- Presentasjoner og sakspapirer er tilgjengelig for Plandataforum i Teams/ND Plandataforum/mappe for aktuelt møte/Filer
For andre: kontakt KV v/ line.langkaas@kartverket.no.
- Presentasjoner og andre dokumenter finnes for de fleste punkter på agendaen og det henvises til disse i tillegg til det som står i referatet.

Mål for dagen

- Beslutte mandat for kartlegging av ND partenes brukerbehov
- Beslutte veien videre for prosjektet FIKS-geosynk
- Prioritere bruk av restmidler fra ND Plansatsning 2018-2021
- Diskutere mulighet for tilgang til plandata for IKT-leverandører for tilrettelegging av tjenester for ND-parter

Beslutninger angitt i grønt i teksten.
Aksjonspunkter angitt i blått i teksten

Oppsummering/Kortversjon

- Bjørge Stavik ble valgt som ny leder av Plandataforum.
- Forslag til mandat for brukerbehovskartlegging lagt frem. Viktig tiltak som grunnlag for ny plansatsing. DiBK integreres i prosjekt gruppa. Det bes om innspill til to deltakere fra kommunesiden (stor og mindre kommune) i prosjektet, disse trenger ikke være medlem i Plandataforum. Mandat og organisering må ferdigstilles og legges frem for forumet i eget møte i februar.
- FIKS-geosynk. Arbeidsgruppa har ferdigstilt arbeidet i forhold til mandat. Ny løsning for geosynk der basert på NGIS-OpenAPI er utviklet og testet. Løsningen løser utfordringene kommunene har i dag med at geosynkronisering stopper pga brannmur/sertifikat problemer. Løsningen har også andre fordeler som f. eks gi bedre feilmeldinger. Arbeidsgruppa foreslår videre utvikling, noe forumet bifaller.
- 261 kommuner synkroniserer ved årsskiftet, 18 nye er kommet ila. 2021. Kr 2.160.300 gjenstår som ubrukte og overføres til 2022. Besluttet å benytte midler for å få flere kommuner til å synke, til videreutvikling av FiKS-Geosynk og eventuelt til bruk av konsulent ved gjennomføring av brukerbehov kartlegging dersom arbeidsgruppen finner behov for dette. Videre bruk avklares ila året, restmidler kan overføres til ny satsning i 2023.
- IKT-leverandørene ønsker tilgang til plandata fra NAP/Geonorge for å tilrettelegge produkter og tjenester for ND-parter. Forumet ser positive sider, men mange spørsmål og utfordringer kommer til uttrykk. Mer informasjon må fremskaffes for å kunne vurdere dette videre – ang. juridiske forhold/avtaler, mer informasjon fra IKT-leverandører, diskusjon/informasjon fra kommunesiden mm.

Valg av ny leder

Bjørge Stavik, Kartverket ble valgt som ny leder. Han har vært med i Plandataforum i flere år som representant fra en mindre kommune; Aukra. Han har lang erfaring med GIS og Plandata.

Endringer i medlemmer

Statens vegvesen: Anders Berget Owren er ny representant, i permisjon til 30.mars. Roger Bakkestuen vikarierer.

Statsbygg: Mari Magnus vikarierer for Marcus Hotmann i hans permisjonstid.

Regional representant: Iren Andersen KVOslo overtar etter Aase Midtgaard Skrede. Iren har jobbet mange år i Kartverket, spesielt med Plan- og Temadata og sitter i Plan- og temadatautvalget for Oslo og Viken.

Ny kommunerepresentant etter Aukra trengs i forumet, bør representere en mindre kommune, bør søke å få til en god regional spredning på deltakerne i forumet.

Godkjenning av referat

Referat fra møtet 28.11.2021 ble godkjent.

Referat fra møtet 03.12.2021 ble godkjent.

Kartlegging av ND-parters brukerbehov - mandat

Utdrag fra forslag til mandat:

Kartlegging av bruksområder:

- Utarbeidelse av plan
- Høring av planer/planforslag
- Vurdering tiltak/bruk av vedtatte planer
- Statistikk

Foreslår at det settes ned en arbeidsgruppe som planlegger gjennomføring, innen 15.2.2022

Leder: ?

Medlemmer:

- Kommune?
- Statsforvalteren: Espen Gudevang
- NVE: Søren Kristensen
- KV: en eller to herfra

Kostnadsramme: kr 300 000, kjøp av konsulenttjenester

Leveranse og tid: Gjennomført innen 1.mai 2022, rapport presentasjon, legges frem for Plandataforum i mai.

Kommentarer og innspill i møtet:

- Kartlegging av behovet viktigst tiltak for etablering av ny plansatsning
- Alle bruksområder som skal kartlegges er viktige for kommunene
- Kommunerepresentant i prosjektet viktig – overordnet prosjekt- bør være en fra storkommune og en fra en mindre, og kommunene må delta i alle arbeidsgrupper
- Prosjektmedlemmer - trenger ikke å være deltaker i Plandataform
- SSB må være med i arbeidsgruppe Statistikk
- Konsulent bør ha erfaring fra sakfeltet
- Bør være enige om prosessen før det avgjøres om vi mener vi oppnår best resultat med eller uten konsulent
- Erfaring tilsier at det er mye jobb med administrasjon i slike prosjekt. Hvis ikke det brukes konsulent må en dedikert person i prosjektet ivareta administrasjonsarbeidet
- DiBK er veldig opptatt av temadata i planlegging, de har også mye erfaring fra prosjektering og ved hvor skoen trykker i kommunene. Aktuelt at de bidrar for flere bruksområder og de foreslås inn i den overordnede prosjektgruppen
- Et par forslag til kandidater fra kommuner ble gitt, oppfordrer alle til å komme med forslag

Leder/sekretariat ferdigstiller mandat etter innspill i møtet.

Eget møte berammes i februar (forslag om uke 7) hvor beslutning og igangsetting.

FIKS – geosynk (GI-Geosynk/Push-geosynk)

Arbeidsgruppa har jobbet etter revidert mandat besluttet av ND Plandataforum 27. mai 2021 etter forslag fra arbeidsgruppa. Prosjektet er gjennomført og sluttrapport er nå til ferdigstilling. Plandataforum overtok ansvaret for arbeidspakken i KSs sitt Geointegrasjonsprosjekt arbeidspakke 4 GI- Geosynk som senere er endret navn til FIKS-Geosynk. Prosjektet finansieres av ND Plansatsingsmidler og dekker kostnadene til IKT leverandørenes utviklere i prosjektet.

Prosjektgruppa har bestått av: Mats Taraldsvik, Norkart; Jarle Pedersen, Geodata; Lars Eggan, Norconsult; Stig Thorseth, Trondheim kommune; Idar Borlaug, KS; Erlend Klokkervold, Andreas Rødstad, Nils Ivar Nes og Jon-Anders Bordial, Kartverket.

Hensikten er å komme rundt en av 3 hovedårsaker til at geosynkronisering av plandata stopper i dag – brannmur/sertifikat problematikk.

Utført arbeid/sluttrapport vil inneholde:

- Utredninger rundt teknologivalg
- Utvikling av ny teknologi
- Testing av ny teknolog (proof of concept)
- Økonomi
- Anbefalinger videre

Teknologivalg:

Arbeidsgruppa landet på å gjenbruke NGIS-openAPI, med noen tillegg. Denne løsningen ga lite utvikling og en kom raskt til målet. Løsning blir kalt «Push-geosynkronisering». Konseptet går ut på at kommunene kan skrive rett til en enhet hos KV. I prinsippet kan kommunen starte synkronisering når

de vil og «pushe» data over til KVs abonnent. I dag er det abonnenten hos KV som spør tilbyder i kommunen om det er noe nytt som skal synkes. Trafikken er på en måte snudd. Løsningen er testet ut på felleskomponenten som Norconsult og Geodata bruker for synkronisering. Løsningen vil også bli utviklet i Norkart's løsning. Koden i felleskomponenten er skrevet om slik at den nå kan kjøres på Windows, Linux og Apple.

Testing:

Testet på hele basen til en middels stor kommune (testet for endringer, nye data og sletting). Løsningen ser ut til å fungere greit.

Økonomi:

Regnskapet for 2021 ikke endelig, men ligger an til at rundt kr 100.000 av kr 500.000 er ubrukt og kan overføres til 2022.

Fordeler med ny løsning – «Push geosynk»:

- kommunen slipper å forholde seg til brannmur/sertifikater
- kommunene har mer kontroll da de har mulighet til å styre geosynkroniseringen
- kommunen kan velge selv om de vil kjøre push geosynk eller ikke – en egen «knapp» i løsningen er utviklet for dette. Kan også kjøres kommandobasert
- løsningen kan kjøres parallelt med eksisterende løsning, kommunene kan velge selv om/når de vil innføre ny løsning
- ny løsning integrerer statusmeldinger og gir nye bedre feilmeldinger når geosynk stopper ved feil i data
- kostnadene for kommunen er små ved innføring av Push-geosynk, er tilknyttet oppgradering av dagens tilbyder. Vet mer om dette etter pilotering

Anbefalinger videre:

- Pilotering i en kommune der grundigere/mer omfattende tester kjøres.
- Deegree, som brukes i geosynk og tilbydertjenester, har sikkerhetshull og må oppgraderes
- Brukergrensesnitt bør oppgraderes til Moderne WEB plattform
- Responsivitet – utvikling slik at en får bedre tilbakemeldinger når en starter synkronisering
- Videre utvikling av logikk ved overgang fra førstegangs synk til videre synkronisering
- Anbefalinger for valideringstjeneste basert på OpenSource som brukes av alle ved sjekk av egenskapsdata og kodelister. Arbeidsgruppa har sett på SOSIGML validatoren som er utarbeidet av Fellestjenester Plan for innsending av planforslag fra forslagstiller til kommunen. Vil basere videre utvikling på denne. Viktig at SOSIGML validator også vil kan virke på andre datasett

Noe av utviklingen gjelder også eksisterende synk løsning og vil forbedre noen feilkilder også her.

Arbeidsgruppa har troen på videre arbeid og anbefaler at dette gjennomføres.

Kommentarer fra forumet i møtet:

- Stort skritt i riktig retning
- Positivt at det er glidende overgang for kommunene mellom gammel og ny løsning – de bestemmer selv

Beslutning – det settes av midler til pilotering og videre utvikling fra gjenværende plansatsningsmidler. I første omgang kr 200.000, men kan utvides ved behov.

ND-plansatsing 2018-2021 Økonomi

Resultat 2021:

261 kommuner synkroniserte plandata ved årsskiftet. Økning både blant store og små kommuner. Flere kommuner er i gang med oppsett og flere har sagt de vil starte opp i 2022. KV er også i dialog/prosess med flere.

Aktivitet	Kr
ND midler overført fra 2020	3 540 300
Oppstart støtte 2021 (18 stk)	580 000
GI-geosynk, inkl. mva	500 000 *
Evaluering Plansatsning	300 000
Sum kostnader	1 380 000
Resultat 2021	2 160 300

* Midlene er overført til KS som betaler leverandører gjennom sin avtale. Ca 50.000 ubrukt som overføres til 2022

Forslag og beslutning:

Forslag			Beslutning
Post	Kr	Kommentar	Plandataform 14.01.22
Midler til disp. *	2 160 300	Overføres fra 2021	
Oppstartstøtte avtalt a)	240 000	8 startet opp i 2021, men ikke ferdig	OK
Oppstartstøtte avtalt b)	180 000	5 vil starte i 2022, gitt tilsagn om støtte	OK
Oppstart støtte øvrige	160 000	5 i litt positiv dialog	Bør økes, dekke de som ønsker å sette opp synk i 2022
Pilotering "Push geosynk"	200 000		OK, kan utvides hvis behov
IT driftskost. KV		Kostnader kan komme, ikke avklart	
Brukerbehovkartlegging	300 000	Konsulent bruk	Avklares om skal benyttes i neste møte
Annet			Avklares ila 2022
Sum kostnader	1 080 000		
		Bør styre mot 0?, event. kan restmidler	
Restultat	1 080 300	overføres til en ny satsning fra 2023	Avkalers under veis i 2022

Forslag om at kurs for teknisk oppsett og drift av geosynk settes opp og at IKT-leverandører inkluderes til dette. Foreslår at midler settes av til dette.

Tilgang til plandata fra NAP for IKT-leverandører - tjenester for ND parter

IKT-leverandørene kan i dag laste ned plandata fra NAP/Geonorge for å gjøre en jobb for en Norge digitalt-part, med denne parten sine rettigheter.

IKT-leverandørene ønsker å laste ned plandata kontinuerlig og tilrettelegge tjenester/produkter for bruk av Norge digitalt parter. Dette dekkes ikke av Norge digitalt (ND) avtalen eller andre avtaler i dag.

Kommentarer og synspunkter fra forumet i møtet:

Fra brukersiden:

- Det er ineffektivt å laste ned data og tilrettelegge selv. Vegvesenet ønsker at IKT-leverandører gjør denne jobben for dem både for indirekte og direkte bruk, samt analyser f. eks ved DOK.
- I utgangspunktet positive – tilrettelegging gir ofte bedre produkter.
- Likebehandling av leverandører er viktig
- Mer informasjon ønskes
- Geosats 2023 – satsningsforslag fra KV – fokuserer på tettere og større integrasjon av offentlig og privat sektor – forslaget fra IKT-leverandørene understøtter dette. Viktig at leverandører kan verdiøke og ta seg betalt for dette.
- Rettsikkerheten må ivaretas – leverandørene må få tilgang til de rette planene. Opp imot at ND-parter skal drive digital saksbehandling så ivaretas ikke dette godt nok i dag. Hvordan kan det løses? Kommunene har et ansvar, men det må løses i samarbeid.

Fra kommune(leverandør)-siden:

- Mange spørsmål dukker opp: er det lov det de spør om? Hva ligger egentlig i dette innspillet – hva handler det om/ hva fører det til - mer info ønskes?
- Kopi av kopien, er det greit?
- Krever en juridisk utredning

- Skal det være vederlagsfritt for IKT-leverandører å laste ned data fra NAP/Geonorge og tilrettelegge disse for salg til ND-parter?
- KS har ingen myndighet for å kunne svare ut dette, arealplanene er kommunenes eiendom.
- KS kan samordne innspill fra kommunene
- Problemstillingen bør tas inn i Geosats 2023
- Vi bør sikre at vi har en løsning som fungerer godt både kommunalt og for de ulike statlige brukerbehov
- Viktig at dataene er merket med ajourdato
- Inntektsmuligheter ikke interessant i denne sammenheng
- Hvis inntekter – de bør gå til kommunene f. eks i form at det er kostnadsfritt fra IKT-leverandør, for kommunen, å synkronisere. Da kan vi kanskje få alle kommuner med på dette.

KV:

- Kan ikke ha en løsning der vi må administrere avtaler med hver enkelt kommune
- Må ha en løsning som gjelder alle kommuner

Mer informasjon må fremskaffes for å kunne vurdere dette videre – ang. juridiske forhold/avtaler, mer informasjon fra IKT-leverandører, diskusjon/informasjon fra kommunesiden etc.

Neste møte

- Februar, uke 7 – Brukerbehovkartleggingen – mandat
- Mars, siste halvdel – Ordinært møte – fortrinnsvis fysisk om mulig